

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda št. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1
prilike.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. št. 65.

Pred zaključkom vladne krize

Konzultacije na dvoru končane. — Nevtralna vlada z generalom Stevom Hadžićem na čelu. — Vesti o umoru našega poslanika v Tirani še niso potrjene.

Beograd, 11. julija. Danes ni bilo nobenih važnejših dogodkov v razvoju vladne krize. Vse čaka na današnji prihod našega berlinskega poslanika Živojina Balugdžića. Dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o vesteh o umoru jugoslovenskega poslanika v Tirani Stanoja Mihajlovića. Po seji je bil zunanji minister dr. Marinković sprejet na dvoru v avdienci. Vesti o atentatu v Tirani se uradno še niso potrdile. Smatra se, da te vesti niso resnične.

V političnih krogih prevladuje prepričanje, da so konzultacije na dvoru končane in da stojimo neposredno pred zaključkom vladne krize, ki bo rešena v pravcu nevtralne vlade z mandatom, da odgodi Narodno skupščino do jeseni, izvede njen razpust in razpiše nove volitve. Nova vlada bo imela samo 10 do 12 ministrov. V nevtralno vlado bodo poklicane le take osebnosti, ki niso angažirane v politični borbi nobene stranke.

Iz dobro poučenega vira izve Vaš dopisnik, da obstoji za nevtralno vlado sledeča lista:

Ministrski predsednik in rotni minister: general Stevo Hadžić, dosedanjí vojni minister; zunanji minister: Živojin Balugdžić, jugoslovenski poslanik v Berlinu; finančni minister: dr. Dušan Letica, državni podtajnik v ministrstvu financ; prosvetni minister: dr. Josip Šilović, vseučiliški profesor v Beogradu; minister za narodno zdravje in socialno politiko: dr. Andrej Štampar, načelnik v ministrstvu za narodno zdravje; minister za trgovino in industrijo: Velimir Bajkić, industrijalec v Beogradu; prometni minister: Vladimir Steller, direktor sarajevske železniške direkcije.

Za ostale resore še iščejo primernih strokovnjakov. Ker dospe naš berlinški poslanik Živojin Balugdžić danes popoldne v Beograd, računajo politični krogi, da bo morda že nocoj sestavljena nova, nevtralna vlada.

ga, še težjega položaja. Ako bi se nahajala vlada v malo spretnjših rokah in bi ne bilo zlobnosti, prav bédaste zlobnosti, bi imela pred seboj opozicijo, katera je bila celo pripravljena iti v vlado in deliti z njo odgovornost. (Pri sestavi Vukičevićeve vlade ni bilo v resnici velikih programatičnih razlik. Toda Bog, ki nam je dal to lepo državo, za katero nas tudi veliki in močni zavidajo, nam je vzel pamet do kraja. Tu ni šlo za kakve velike osebnosti, ne za Bismarcka, ne za Cavourja, ne za Pašića, dasi je padel tudi železni Bismarck, padel je večkrat modri Cavour. Stari tiger na Francoskem (Clemenceau) je vsakogar zrušil in sam padel. Angleški ministrski predsedniki so se umaknili in sami nasvetovali za naslednike svoje politične nasprotnike. Vlada ni razčistila najprej notranjega položaja, kar bi bilo prirodno, da bi bila močnejša pri najetju posojila in pri uređitvi naših zunanje-političnih razmer, ne, ona je hotela sama sebe vsiliti domačemu političnemu nasprotniku kot neko trajno politično situacijo, v kateri pa bi bili trajni samo večni nemiri. Bilo je jasno, da bi tudi v slučaju, ako bi posojilo dobili, bilo to zvezano z velikimi materialnimi žrtvami, dočim so bile vse moralne koristi po redu kompromitirane (člankar misli na znane provizije, nepravilno razdeljeno uporabo itd.). O zunanji politiki ni primerno govoriti, tudi tu je mnogo napak in posledic neurejenih notranjih razmer. Ni pa niti okusno, niti politično modro, da sedaj interputiramo o neki veliki sili (Italiji), s katero iščemo dobrih odnosov, naj na nas izvršuje nedovoljeni pritisk (nettunske konvencije).

Kakor da se ni zgodilo ničesar, hoče stari režim koncentracijo, a ker je to nemogoče, bi rad nadaljeval tam, kjer je prenehal. Patološka pa je zahteva, da mora sedanja Narodna skupščina, v kateri se je odigrala tragedija, nadaljevati delo, ker razmere same zahtevajo, da se razpusti. Ugotovitev kriminalne odgovornosti za zločin je izročena sodišču, toda politična in moralna odgovornost pada vedno na one, ki vodijo. Kako naj bi nosili odgovornost oni, ki niso na krmilu? Koncentracija je fizična in moralna nemožnost, brez dvojnega pa bi pomenilo drveti v propast, ako bi se poverila vlada zopet stari koaliciji. Pozvani so bili v imenu svojih klubov, da svetujejo in predlagajo rešitev krize, oni, ki imajo pred očmi strankarske interese

in ki so hoteli upropastiti državo. Če bi sedaj zastopali interese države, bi upropastili svoje stranke. To so zares več ko neprimerni svetovalci. Tu sta tudi dve politično-verski organizaciji (SLS in JMO), ki lahko prideta do resnejšega vpliva samo, dokler trajajo take razmere. Isti organizaciji sta iskali nekdaš Zagreb in sta sedaj našli Beograd.

Neki temeljni pojmi so popolnoma jasni. Ogorčenje Hrvatov nad zločinom (v Narodni skupščini) je naravnost krepost, indiferentizem proti zločinu je moralno poročstvo. Ako bi došli Hrvati v to skupščino radi sodelovanja z ljudmi istega režima, bi zaslužili preziranje celega sveta. So gotovi moralni zakoni, kateri stoje nad vsemi človeškimi ustanovitvami, pa naj je to parlament ali sama ustava. V Beogradu je najti tudi elito, naj ta sestavi vlado. V taki vladi so Hrvati nepotrebni; v koalicijski (kakor je bila dosedanja) pa so Hrvati samo provokacija.

Odločitev, katera se bode napravila sedaj, mora prenesti odgovornost pred zgodovino. Velika Britanija je proti Irski kakor lev proti miši, toda modra kakor je vedno bila, je raje uporabila modrost kakor silo. Samo bedaki dajo vse na silo, na moč. Mi ne potrebujemo politikov, ki bi ustvarjali Irsko. Ako pa ostane vlada v rokah sedanje (vladne) koalicije, je to napoved nadaljnjih borb in začetek odkritega boja za dualizem. Pazimo, kaj delamo, da ne bode jutri prepozno!

Nujnost slovenske napredne fronte

sta povdarjala poslanca Ivan Pucelj in dr. Albert Kramer po nedeljskih, silno obiskanih zaupnih shodih v ljubljanskem okrožju. Izjavljala sta, da je trdna slovenska napredna fronta najboljšje jamstvo, da bodo slovenski interesi zaščiteni v teh težkih časih. Na shodih se je dobro videlo, kako naši ljudje obsojajo klerikalno politiko nasilja in krvi.

Politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

je imelo dne 28. junija v Celovcu svoj redni letni občni zbor, ki je bil zleto mnogoštevilno obiskan. O zakonskem predlogu o kulturni avtonomiji je poročal dež. posl. dr. Petek iz Velikoveca. Najvažnejši del tega zakonskega predloga je oni, ki govori o šolstvu. Po čl. 31 tega zakona bi se šolstvo na sloven-

„Sutra će biti dockan.“

O sedanjem političnem položaju piše znani hrvatski rodoljub, bivši poslanec in minister in še do nedavnega prvi podpredsednik Glavnega odbora Davidovičevih demokratov, dr. Ivan Krstelj v beograjski »Politiki«: »Mislim, da sem plačal vstopnico in da morem dati svoje posebno mišljenje kot gledalec s tretje galerije, ki nima ambicije, da bi šel na (politični) oder, kjer se igra sedaj igra, ki je slaba in nevarna.

Politična kampanja, katera se je vodila zadnje dni proti voditeljem opozicije radi njihove intranzigentnosti pri reševanju sedanje politične krize, je bila deplasirana. Ne smemo pozabiti, da oni lahko vodijo na Hrvatskem jako politično gibanje tako dolgo, dokler se jim to zdi potrebno. Da ga opuste sedaj, bi ne bilo v državnem interesu; da pa izvršijo sami na sebi politični harakiri, bi bilo za inteligentne ljudi prebedasto. Radi tega nisem nikakor za to, da jih (vladni listi) grdiijo in napadajo, četudi

nisem njihov pristaš. Narobe, treba je njihovo nalogo olajšati, ker je zelo težavna. To tembolj, če so to vodje odličnih lastnosti in pretenzij.

Hrvatska je imela svoje državljanske svoboščine, razne državne atribute, materni jezik celo v vojski, in je vodila borbo za čim širšo državno, specijalno pa finančno samostojnost. Položaj Hrvatske je bil mnogo ugodnejši kakor pa n. pr. Češke. Hrvatska je z uspehom vodila borbo v veliki državi z 52 milijoni prebivalcev in je zato nesmiselno računati, da bo sedaj podlegla v borbi za enakopravnost v svoji lastni državi, kjer je razmerje moči za njo še mnogo ugodnejše. Radi tega je problem tu in treba ga je rešiti tako, da bodo Hrvati zadovoljni. In to čim prej, kajti odbijanje Hrvatov pomenja izdajo Srbije.

Kdo ga naj reši?

Stara resnica je: V težavnih razmerah pripada oblast močnim, a ne lokavim. Ko se je sestavljala ta (Vukičevićeva) vlada, smo imeli težke čase. A baš zato, ker se ni upoštevalo gornje načelo, smo prišli do sedanje-

Tri dni pozneje je služkinja spet jvila sobarico gospoda Švjerjugina.

»Dober dan, dekle!« sem ji rekel. »Kako se godi vašemu gospodarju?« »Dobro, hvala. Prinašam vam od njega to-le pismo.

Raztrgal sem ovitek in čital:

»Dragi Arkadij!

Veseli me, da Ti gre dobro in, da ne rabiš denarja. Ko si bil lani poleti pri meni, si pozabil kup časopisov (»Novoe Vremja«, »Rieč« itd.) in katalog tovarne postelj »Sanitas«. Po čudnem slučaju se ni nič zgubilo. Ako rabiš, mi piši in vse Ti bom poslal.

Tvoj

Vazilisk.

Odgovoril sem mu:

»Dragi Vazilisk!

Pred tremi leti si me vprašal v restavraciji »Malojarslavec«, koliko je ura. Na nesrečo je takrat moja ura stala. Sedaj Ti lahko odgovorim: tri četrt na dve. Pismeno se mi za to uslugo ni treba zahvaljevati. Kar se pa tiče časopisov, javljam, da Ti jih podarim, ker sva tako dobra prijatelja. Daj jih sobarici, naj Te zavije vanje in jih zažge, kadar jo boš za take neumnosti pošiljal uro daleč. Priporočam Ti, da spiš samo na posteljah tovarne »Sanitas«.

Tvoj

Arkadij.

»Povej no, srček«, sem rekel sobarici, ko sem ji oddal pismo, »ali nosiš pisma še kam drugam?«

»Še na mnogo krajev, gospod. Danes moram še iti na Brezborodkinjski Prospekt, potem pa v Kimičevsko ulico.«

»Kimičevsko? Morda k gospodu nadzorniku Brojdesu.

»Da, k gospodu Brojdesu s tem-le pismom.«

»Čujte! Gospod Brojdes pride čez eno uro sem. Dajte kar meni pismo, da mu ga jaz izročim.«

»Najlepša hvala, gospod!«

* * *

Brojdes je prišel:

»Danilo!« sem mu rekel. »Švjerjuginova sobarica je pustila tukaj pismo za tebe.«

Brojdes se je prestrašil:

»Ali še ne veš«, mi je rekel, »da je Švjerjugin znorel? Bolan je na neki histerični ljubeznjivosti. Mene kar bombardira s pismi. Pomisli, nekega dne sem dobil od njega pismo, v katerem me prosi, naj mu pišem, če morda slučajno vem, kje je glavna direkcija aprovizacije. On bi to lahko našel v vsakem seznamu telefonskih naročnikov. Včera mi je poslal en rubelj in osemdeset kopejk in mi pojasnil, da mi to še dolguje od lanskega leta, ko sva se skupaj peljala na konjske dirke, pa sem jaz sam plačal šoferja. Dal sem šoferju tri rublje in šestdeset ko-

pejk, a sedaj po enem letu mi pošlje Švjerjugin polovico tega zneska . . . znorel je . . . Poglejmo, kaj piše sedaj . . .

In Brojdes je čital:

»Dragi Danilo!

»Ali bi mi Ti morda lahko dal naslov Arkadija Averčenka. Nikakor ga ne morem najti, pa bi rad nujno z njim govoril. Ali si zdrav?

Tvoj

Vazilisk.

Začudena sva pogledala drug drugega.

»Tukaj mi ni vse jasno«, sem rekel. »Možakar mi skoraj vsak dan pošilja pisma in na pisma dobiva odgovore, a sedaj vprašuje Tebe za moj naslov. Danilo! Ta človek je zblaznel, ali pa tiči za to stvarjo nekaj strašnega.«

Brojdes je vstal.

»Prav imaš. Pojdiva takoj k njemu, da se sama prepričava!«

Na Švjerjuginovih vratih sva zvonila kakšnih deset minut, ne da bi dobila odgovor. Ko sva začela s pestmi obdelovati vrata in vpiti, da bodeva poklicala policijo, so se odprla vrata in pred nama je stal ves preplašen Švjerjugin v spodnji obleki. Bil je vznemirjen, pa se je takoj pomiril, ko je videl, da sva midva.

»Mislim sem, da je sobarica«, je rekel in skočil v hlače. » . . . Ssss . . . ! Mir . . . ! Pojdita kar sem in odložita

Arkadij Averčenko. — B. R.

Prijazen človek.

Ni še dolgo od tega, kar mi je nekega dne jvila služkinja, da me išče sobarica gospoda Švjerjugina. Vazilij Nikolajevič Švjerjugin je moj prijatelj, ki ga že dolgo nisem videl, zato sem bil zelo iznenaden nad tem posetom. Šel sem v predsobo in vprašal: »Kaj je z vašim gospodarjem? Kako se mu godi?«

»Dobro, dobro!«, je odgovorila mlada srčkana sobarica z lepimi črnimi očmi. »Dal mi je to pismo, naj vam ga izročim in prosim, da mu takoj odgovorite.«

Raztrgal sem ovitek in čital:

»Dragi Arkadij!

Oprosti mi, da Ti nisem že davno pisal. Lani sva se videla zadnjikrat v gledališču Korša. Takrat si me prosil, naj Ti posodim sto rubljev. Rekel si, da nisi mogel dvigniti denarja, ker je bila banka zaprta. Bilo je ravno na Binkošti, ko banke ne poslujejo. Takrat slučajno nisem imel denarja pri sebi, a sedaj ga imam in Ti ga, ako ga rabiš, lahko pošljem po sobarici. Na vsak način mi odgovori. Ne ženiraj se, saj vem, da si točen z vračanjem. Napiši mi dolgo pismo, saj sobarica lahka čaka — Tvoj Vazilisk.

Sodeč po pismu sem si mislil: ali je pijan, ali pa nor.

skem Koroškem uredilo tako, da bi obstojale še vnaprej dosedanje nemške državne ljudske šole, poleg tega pa bi si mogli oni, ki bi se vpisali v posebnem občinskem narodnostnem katastru za Slovence, vzdrževati na svoje stroške slovensko šolo. Da je to v kmečkih razmerah neizpeljivo in nedosegljivo, se samoposebi razume ne glede na to, da bi slovenske šole ostale majhne in nizko organizirane, kar bi škodovalo izobrazbi naroda. Zato je društvo ta zakonski načrt odklonilo, stavilo je pa odločno zahtevo, naj se nastavlja na šolah v slovenskem ozemlju slovenski učitelji.

Drugi referat na zborovanju je imel dež. posl. župnik Starc. Poročal je, da so nastopili Slovenci pri zadnjih občinskih volitvah samostojno v 44 občinah in dobili župana v 18 občinah. Cepili so se Slovenci samo v dveh občinah. Kompromisne liste so bile v 6 občinah. Govornik je izvajal: »Treba je povdariti, da se je društvo utrdilo v prepričanju, da naša stranka povsod tam najbolje odreže, kjer nastopa samostojno. Kompromisi z drugimi strankami so za nas nevarni iz dveh oziroma, prvič, ker naše ljudi uspavajo in drugič, ker je naša stranka navadno prikrajšana.« Občni zbor se je bavil na to z gospodarskimi, kulturnimi in organizatoričnimi zadevami. Iz poročila dobi človek razveseljiv utis, da se koroški Slovenci navzlic ogromnemu nemškemu pritisku vendar držijo. Intelligence in kapitala seveda manjka, zato je njihov boj tako težak.

Kriza vlade.

Po današnjih jutranjih poročilih stoji še vedno v razpravi predlog Kmetko-demokratske koalicije, naj se sestavi vlada iz politično več ali manj nevtrálnih strokovnjakov, ki bi odgodila skupščino, jo na jesen razpustila in izvedla nove volitve. Kot predsednik take nevtralne vlade bi prišel vpoštev sedanji vojni minister Hadžić ali pa naš berlinski poslanik Balugdžić. Včeraj so bili sprejeti v avdienco zunanji minister dr. Marinković, vojni minister Hadžić, Aca Stanojević in zvečer dr. Žerjav. Za njim je hotel govoriti Nj. Vel. kralj še z

Vukičevićem, katerega pa niso našli, ker je šel bojda lovit rib.

Umor našega poslanika Mihajlovića v Tirani?

»Jutro« je prejelo ob pol 12. sinoči sledeče poročilo iz Beograda: Pravičar je došla iz Tirane vest, da je bil nočjo ob 11. izvršen atentat na našega poslanika v Tirani Stanoja Mihajlovića. Atentator je oddal na poslanika tri strele ter ga je na mestu ubil. Atentator, ki ga še niso izsledili, je baje brat nekega Arnavta, ki stanuje na našem ozemlju. Ali gre za osebno maščevanje ali pa ima atentat politično ozadje, se trenutno še ni dalo ugotoviti. Vest o atentatu se je bliskovito razširila po vsem mestu ter je izzvala veliko senzacijo.

Treba počakati na potrdilo te vesti, ki bi prav lahko pomenila nov, težaven konflikt z Albanijo.

Uboj generala Protogerova

vzbuja v Beogradu največji interes in najrazličnejše komentarje. Po vsem soditi, je dal Protogerova ubiti Ivan Vanča — Mihajlov, načelnik jedne frakcije makedonstvujuših. Stari krvolok Protogerov je lani na jesen pričel nasprotovati komitaški akciji proti Jugoslaviji. Pridružili so se mu tudi drugi stari komitaški vojvode, ki so bili mnjenja, da taka akcija škoduje mednarodnemu položaju Bulgarije. Zlasti, ker velike zapadne države zelo nerade gledajo večne napade na Jugoslavijo, boječ se, da bi ne došlo na Balkanu do novih zapletljajev. Skupina radikalcev, kateri načeljuje Ivan Vanča — Mihajlov in pop Hristov in katera stoji v tesnih zvezah z italijanskim poslanilstvom v Sofiji, pa zastopa nasprotno stališče, da je treba namreč Jugoslavijo napadati in povzročati nemire neglede na mednarodne posledice. Zdi se, da je soglašal s Protogerovom tudi bulgarski ministrski predsednik Ljapčev, ker je Protogerov zahajal večkrat k njemu. Tudi v soboto ponoči je imel Protogerov neko konferenco z Ljapčevom (ki je Makedonec), vsled česar se trdi, da njegov ubiti spremljevalec ni bil detektiv, temveč ugleden član vlade. Tudi druge verzije o umoru kažejo vse na italijanske zaveznike in plačance.

Domače vesti.

d Trideset odstotkov občinske naklade na prenočnino morajo plačevati letoviščarji po naših hotelih — in se morajo hoditi po slabih poteh, kadar le storijo korak iz mesta ali iz mestnega vrta. Tako se nam pritožuje eden in drug, žalibože povsem opravičeno. Ko se je vršil letošnji občni zbor Olepševalnega društva, se je povdarjalo od več strani, da se morajo urediti sprehajalna pota v najbližji okolici

površnike . . . Ne smeta iti tja . . . v sobo . . .

»Zakaj ne?« sva ga vprašala enoglasno.

»Tam je . . . moja prijateljica . . .

»Sedaj mi je vse jasno kot beli dan«, je rekel Brojdes. »Čuj, Vasja! Ali te ni prav nič sram, da pošiljaš to ubogo sobarico na drugi konec Petrograda? Zakaj jo raje ne zapreš v kuhinjo?«

»Da, da, to bi bilo že lepo«, je otožno vzdihnil Švjerjugin. »A ona je tako ljubosumna, da bi, čim bi kaj zavohala, razbila celo kuhinjo . . .«

»No, sedaj razumem Tvoj položaj«, sem mu rekel. Ali pa nimaš nobenega drugega prijatelja?«

Švjerjugin je razumel moje vprašanje in mi odgovoril:

»Da, imam jih že, a nekateri stanujejo preblizu, drugim pa sem že vrnil vse, kar so mi kdaj poslali ali pozabili pri meni. Zdaj sem prišel do tega, da samo še vprašujem prijatelje po zdravju. Izmisliše si kaj pametnega, kaj takega, da bom lahko svojo sobarico spravil iz hiše vsak dan vsaj za tri ure . . . Moja potrpežljivost je že čisto izčrpana . . .!«

S police sem vzel neko knjigo in mu rekel:

»Dobro! Kakšna knjiga je to? Maupassant, tretji zvezek. Pošlji mi jutri prvi zvezek po sobarici. Ali si me razumel? Čital jo bom poldrugo uro, ona bo hodila tričetrt ure sem, tričetrt ure nazaj, skupaj tri ure vsak dan.

(na pr. Lisce, Stari grad, Sv. Jožef). Mi vemo, da društveni odbor ne zmore vsega, ker ga ravno finančno najbolj pritiska mestna občina mesto da bi ga obilno podpirala. Saj ima s prenočninami, trošarinami in drugim več ko lepe dohodke od letoviščarjev! Tudi okoliška občina bi tu ne smela stati ob strani, saj so tudi njeni občani interresirani na velikem prometu v mestu. Ob tej priliki bi tudi apelirali na ob-

Prečital bom prvi zvezek, nato drugi, končno zadnji zvezek. To bo štiva najmanj za poldrugi mesec. Po čitanju ji bom vsak dan rekel, naj knjigo zopet prinese naslednjega dne.

* * *

Vsako jutro je uboga Katja nosila Maupassanta. Ko mi ga je izročila, sem jo pustil čakati poldrugo uro v kuhinji, jaz pa sem odšel v kabinet, da prečitam liste in uredim korespondenco. Po poldrugi uri sem se vrnil v kuhinjo.

»Tukaj je knjiga. Zahvalite se gospodu Švjerjuginu v mojem imenu in mu recite, naj mi jutri brezpogojno spet pošlje knjigo, ker jo rabim.«

»Dobro gospod, rekla mu bom, kar ste mi naročili.«

Cele tri tedne je prihajal in odhajal Maupassant točno vsak dan ob isti uri. Po treh tednih se Maupassant ni vrnil za štiri dni k meni, nato za cel teden, za celih deset dni . . . In tako dalje. Najdaljša pavza je trajala poldrugi mesec. Potem je nekega dne prišla Katja in rekla vsa vesela:

»Gospodar mi je to pot naročil, naj se takoj vrnem. Tukaj je knjiga. Drugič pridem po njo . . .«

A Katja ni več prišla po Maupassanta.

Gotovo je bil to zadnji rendez-vous njenega gospodarja, ki je moral biti zlenega kratek. Najbrž je Švjerjugin pustil ono drugo gospodičino, radi katere takrat nisva smela iti v sobo.

činstvo v okolici, naj bi držalo snago in red okrog hiš. Tu pa tam se vidijo stvari, ki nič ne spadajo v naš letoviščarski kraj. V prav kričečih slučajih naj pomaga tudi občina ali policija! d Okoliški občinski odbor je imel zadnjo nedeljo polnoštevilno obiskano sejo, v kateri je bila mirno in stvarno rešena dolga vrsta raznih zadev. Uvodoma je župan izrekel sožalje žrtvam radikalnega divjaka Radića v Narodni skupščini in je potem poročal o izvedbi sklepov v zadnji seji. Izmed tokratnih sklepov navajamo sledeče: Izdana stavbna dovoljenja za štiri enostanovanjske hiše se odobre. — Na poti proti oo. kapucinom se monтира jedna javna električna svetiljka. Cesta Ostrožno—Lokrovec se popravi v smislu dogovora z interesenti. — Odbor se višji izdatki za napravo škarpe ob cesti proti Petričku. — Na cesto Grab—Dobrova se navozi 50 meterskih stotoy gramoz. — Mestno občino se urgira radi ceste na Jožefov hrib. — Na vprašanje g. Plankarja radi regulacijskih načrtov za Savinjo, izjavi župan, da leže načrti pri mestnem stavbnem uradu. — V domovinsko zvezo se sprejmejo 4 stranke. — Odobri se prodaja prostora za žrf dr. Hrašovca. — Na zgornjem okoliškem pokopališču se postavi nov železen križ. — Slov. obrtnemu društvu in mestnemu gasilnemu društvu se dovoli po 200 Din podpore, ostalih šest prošelj se odkloni. — Občina pristopi kot članica k narodnemu univerzitetnemu zakladu. — Baldasinu se dovoli delni popust takse za tovorni auto. Četerju pa odkloni. — Pogoji mestne občine za oddajo vode potem javnega vodnjaka v Zavodni se odklonijo. — Za regulacijo Hudinje pod Majdičem občina ne more prispevati, ker manjka denarnih sredstev. — Okoliška občina zahteva tudi delež na kaldrmni, katero misli dobiti celjska mestna občina. — Ugotovijo se naj popravila, ki so potrebna na občinski hiši v Gaberju. — Za popravilo levškega mostu okoliška občina ne prispeva. — V otroškem vrtcu se nabavi jedna ura. — Za poslušalce pri občinskih sejah se nabavijo klopi.

d Proslava šestdesetletnice žalskega tabora se vrši dne 8. septembra 1928 v Žalcu. To, kar prirede v nedeljo 15. julija klerikalci v Dobrišivasi, je gola klerikalna strankarska prireditelj.

d Zveza kulturnih društev v Mariboru je ustanovila svojo triindvajseto ljudsko knjižnico v Mežici na Koroškem in svojo 24. ljudsko knjižnico v Rečici ob Savinji. 25. ljudska knjižnica bode ustanovljena dne 14. t. m. v Gornji Radgoni.

d Tiskarski škrat je v zadnji številki ponagajal tudi našim trgovskim in obrtniškim nameščencem. Imputiral jim je namreč rezolucijo, v kateri pravijo, da je nedeljski počitek nepotreben. Razume se, da je ravno narobe, kar so si sicer naši cenj. čitatelji tudi že sami popravili.

d Stanovanjska akcija v Celjski okolici. Občinski odbor v celjski okolici je sklenil, da izvede gradbeno akcijo s posojilom ministrstva za socialno politiko. Kdor se hoče poslužiti tega posojila, se naj javi med 9. in 21. julijem dopoldne v pisarni občinskega urada na Bregu.

d V Zagrebu in v — Ljubljani. V Zagrebu sta obiskala v ponedeljek Stjepana Radića na njegovem domu zagrebški nadškof dr. Bauer in križevski škof dr. Nyaradi, častitajoč mu na srečnem okrevanju. V Ljubljani pa hujška škofovo glasilo »Slovenec« k bojkotu proti vsem časopisom in ljudem, ki so ostro obsodili beograjskega morilca in ki so si upali tudi pokazati s prstom na druge sokrivce . . . Kje je tu prava vera in pravo krščanstvo?

d Prodaja soli. Po obvestilu sreske finančne kontrole v Celju se p. n. člani, interesenti za maloprodajo soli opozarjajo na sledeča določila: 1. Preskrbeti si morajo overovljen prepis obrtnega lista, ki ga je overoviti pri pristojnem okrajnem sodišču. 2. Potrdilo, da je vplačan davek do konca 30. junija 1928. 3. Potrdilo, da še ni kaznovan radi hudodelstva tihotapstva. Za to potrdilo mora vsak zaprositi pismenim potom pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru. V prošnji mora navesti, da potrebuje to potrdilo kot prilogo k prijavi za maloprodajo soli. Potem, ko ima vsak na-

štete tri priloge v rokah, se poda k najbližjemu finančnemu oddelku, kjer predloži ta potrdila in izpolni prijavo za maloprodajo soli. Tiskovine za prijavo imajo finančni oddelki. — Sreski gremij trgovcev v Celju.

d Pri podružnici javne borze dela v Celju je na razpolago delo za: 12 hlapcev, 10 gozdnih delavcev, 1 kamnoseka, 2 ključavničarja, 3 železostugarje, 2 kotlarja, 3 kovače, 2 mizarja, 3 žagarje-cirkulariste, 1 kolarja, 5 pekovi, 1 natakarka, 20 zidarjev, 1 slikarja, 2 strojnika, 1 trgovskega potnika, 24 težakov, 9 vajencev, 10 kmečkih dekel in peric, 3 natakariče, 2 hotelski kuharici, 9 delavk, 15 kuharic in služkinj, 1 vajenko. Delo išče: 42 hlapcev, 5 rudarjev, 1 kamnosek, 1 kovač, 2 železolarja, 1 graver, 11 ključavničarjev, 2 avtomehanika, 1 električar, 8 mizarjev, 4 kolarji, 2 sodarja, 9 žagarjev, 1 tapetar, 8 krojačev, 7 čevljarjev, 11 pekovi, 1 mesar, 1 mlinar, 4 natakarkji, 2 hotelska služge, 4 zidarji, 2 tesarja, 9 strojnikov-kurjačev, 16 trgovskih pomočnikov, 42 delavcev-težakov, 2 soferja, 3 kočijaži, 7 hišnikov, 9 pisarniških moči, 5 vajencev, 4 kmečke dekle, 2 šivilje, 7 natakarič, 2 sobarice, 6 prodajalk, 1 delavka, 42 služkinj in kuharic, 4 pisarniške moči, 6 vajenk.

d Krajevni šolski odbor za osnovne in meščanske šole v Celju ima ta petek, dne 3. julija ob 6. uri zvečer zelo važno sejo (proračuni za leto 1929) v zbornici mestne osnovne šole.

d Samomor. V sredo, dne 11. t. m. okrog 10. dopoldne se je obesil na podstrešju hiše št. 6 v Matije Gubca ulici 53-letni kleparski mojster Franc Korber, ki je imel svojo delavnico na Kralja Petra cesti. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Ob pol deseti dopoldne so ga še videli na cesti. Pravi vzrok samomora ni znan.

d Iz policijske kronike. Celjska policija je naznanila posestnika I. V. v Zavodni, ker je v nedeljo, dne 8. t. m. popoldne dovolil približno 60 ljudem, da so z njegovega zemljišča, ki meji na sportni prostor pri »Skalni kleti«, prisostvovali nogometni tekmi. Posestnik je zahteval za to uslugo od vsakega gledalca po 0.50 Din in je izjavil, da vedno tako dela. S tem je oškodoval prireditelje in davčno oblast. — Policiji so bili naznanjeni Celjani J. R., A. M. in A. R., ker so v noči od 7. na 8. t. m. okrog pol 3. pri kapucinskem mostu v vinjenosti razgrajali, se prepirali in se končno stepli. — V ponedeljek, dne 9. t. m. ob dveh popoldne je neki avto iz Savinjske doline povozil v Prešernovi ulici blizu Putanove trgovine psa ge. Rudolfove na Bregu. Pes je takoj poginil. Soferja ne zadene nobena krivda. — V torek, dne 10. t. m. ob 9. zvečer je bil aretiran v neki trafiki v Gosposki ulici 27-letni I. S., ker je plačal cigarete z neveljavnim 20-dinarskim bankovcem srbske predvojne izdaje, ki je zelo sličen bankovcem po 100 Din. Trafikantinja je takoj opazila prevaro in izročila moža policiji, ki je našla pri njem poleg večje vsote denarja še eden bankovec za 20 Din. S. je izpovedal, da mu je izročil bankovca njegov mojster, ki je denar dobil od neke branjevke.

d Penzijo »Miramar« je uredila v Dubrovniku gospa Olga Chladek, roj. dr. Žizkova. Penzija leži ob morju tako, da je posebno prikladna za počitek in kopanje. Polna oskrba 85 do 95 dinarjev na dan. Domače podjetje toplo priporočamo!

d Sedemdesetletnico je obhajal v Ljubljani znani kulturni delavec odvetnik dr. Henrik Tuma.

d V Rogoško Slatino je došel radi zdravljenja srbski patrijarh Dimitrije iz Beograda. Nastanil se je v Strossmayerjevem domu.

d Za zgraditev aerodroma v Mariboru se je sestavil na anketi, ki se je vršila te dni, poseben odbor. Pričakovati je namreč, da se bode v Mariboru križalo več zrakoplovnih linij za poštni in potniški promet.

d Iz Žalca. (K članku »Slovenca« z dne 3. julija 1928 pod naslovom »Judobilejni ljudski tabor v Žalcu.«) Pred 60. leti se je vršil tabor v Žalcu, na katerem je manifestiral skupno ves slovenski narod proti tedanjemu avstrijskemu sistemu potujčevanja Slovencev ter Slovanov sploh. Takrat je pokazal slovenski narod svojo voljo in svoje upravičene zahteve. Toda pri tem se ne sme pozabiti, da je bila to

manifestacija celokupnega slovenskega naroda in ne morda kakih posameznih političnih organizacij ali strank. Kakor blesteča svetinja je ta proslava v zgodovini Slovencev zapisana in nobena politična stranka bi si je ne smela svojiti v strankarske namene in obhajati obletnico, ker s tem kruto oskruni spomenik obče narodne volje in profanira spomin slavnih neustrašenih mož, ki jim je bila na srečo prvo ljubezen do naroda in niso poznali nepoštenosti v bratstvu. Prvorbitelji, ki so se sestali pred 60. leti so navdušili narod in ustvarjali visoko misel združitve z geslom: »Edinstvo za pravo jezika slovanskega, za bratstvo in ljubezen«. To so bile temeljne točke za boj za staro pravdo, svobodo, enakopravnost in ni bilo tedaj efijaltstva, ne račičevstva, ampak srce vsacega je našlo odmev vpostavitve skupnega dela. Kako so si pa to zamislili pristaši SLS, ki nameravajo slaviti ob priliki drugih obletnic še proslavo 60-letnice tabora v Zalcu? Ali bode proslava 60-letnice žalskega tabora pristašev SLS v resnici vsebovala spoštovanje in voljo vseh Slovencev? Veliko takih vprašanj sestavi lahko vsakdo, ki ve in pozna razmere in mu je celo znano, da se je pred 60. leti vršil tabor brez političnega izkoriščevanja v občini Zalec in ne v Dobrišivasi, ki spada pod občino Petrovce.

d Sokolsko društvo pri Sv. Jurju ob J. ž. Ko smo se pripravljali za nastop 17. junija, je dejal brate starosta, da je bilo nebo šentjurskemu »Sokolu« ob vseh prireditvah posebno naklonjeno. Tem večje je bilo naše razočaranje, ko nas je ravno topot zlato solnce pustilo na cedilu. Preložiti je bilo treba nastop na dan 1. julija. Ej kako živahno je bilo vse dopoldne na telovadišču, ko smo pripravljali vse potrebno. Z radostjo smo odkorakali popoldne na kolodvor, da pričakamo celjske brate in sestre. Po prihodu vlaka se je vse članstvo razvrstilo za godbo in ponosno smo korakali proti šoli in potem nazaj na letno telovadišče. Nastopili so vsi oddelki s prostimi vajami, naraščaj in člani tudi na orodju (bradlja, drog). Telovadba je prav dobro izpadla, posebno ljubki so bili naši najmanjši, ki še si-

cer ne hodijo v šolo, a so že ponosni Sokoliči. Pri telovadbi je igrala celjska železničarska godba. Nastop je dosegel popoln moralen uspeh, za kar gre v prvi vrsti zahvala požrtvovalnemu načelniku br. Gorišek, s. Grudnovi in br. Rongadorju, pa tudi celjskim bratom in sestram, ki so nas posetili v prav lepem številu. Hvala jim iskrena! — Po telovadbi se je razvila živahna veselica. Mladina je zaražala kolo, drugi so zopet pridno oblegali šotore, no, in šaljiva pošta je izvrstno funkcionirala. Žal, da so se Celjani tako kmalu odpeljali. Godba je še ostala in plesa željna mladina je prišla na svoj račun. Lepo je uspela naša sokolska prireditev in v srcih se nam je zbudila tiha želja, da moramo drugo leto, ko praznuje šentjurski »Sokol« dvajsetletnico, odkar si je zgradil lastno gnezdo, napraviti nekaj lepega, da moramo pokazati vsem, da smo sokoli z dušo in s telesom. In zato, bratje in sestre, že sedaj z združenimi močmi na delo. — Zdravo!

d Društvo jug. akademikov v Ptuj. Društvo jug. akademikov v Ptuj.

Olga Maryškova:

ŽIVLJENJE ŽENE

Zapiski Helene Klierove.

6

Končno, skoro po tednu, odgovor. Najprej kakor navadno tožbe na služkinjo: presoljena juha, slabo posteljana postelja, ne dosti zlikani čevlji. Potem tožba na obilno delo, na preobloženje, nekoliko zabavljivk na šefa. — Šele na koncu nekaj besed kot odgovor na moje hrepenenje: Veseli ga, da hočem biti razumna, čaka na to že tri leta. Ne misli, da bi bila kdaj ime la vzrok za nezadovoljnost z njim: vzel me je vendar iz ljubezni, brez kraja, napravil iz mene gospo, zagovarjal me je tudi za slučaj svoje smrti in svoje zakonske dolžnosti je vedno vršil pošteno in redno. Prej bi se on mogel pritoževati na nestalnost in svoeglavnost mojega značaja — enkrat sem preveč strastna, drugič sem hladna napram njemu, kar za moža njegovih let ni niti najmanj prijetno; saj vendar ni nikak deček, a jaz sem mu pred oltarjem obljubila poslušnost. Ali hoče priznati, da je bila to le posledica mojih bolnih živcev, in upa z menoj, da bo zopet vse dobro. Samo ne more zamočlati, da se mu zdi, da meni ne bi bilo koristno, ako bi se takoj po svojem povratku iz toplice, ko sem se komaj malo popravila, občutila v drugem stanu — on pa ima za svojo osebo najdražji mir. Ali priznava, da imam na dete pravico — razume se, na eno — čeprav se že sedaj boji izdatkov, ki bi bili s tem združeni.

Da, to je bil zopet on — imajoč na skrbi predvsem sebe, svoj mir, svojo udobnost. Kako me draži njegova zavest svoje lastne važnosti, kakor da bi jaz imela smisel samo z ozirom na njegovo, njegovo lastno povišanje nad menoj! Da, on je bil vedno brez napake! Naj se je zgodilo karkoli, vse je bila moja krivda. Ako se mu je zgodilo kaj neprijetnega, sem mu bila jaz pripraven strelovod, ako pa sem se jaz hotela na kaj potožiti, tedaj me je ta-

koj zavrnil z besedami, da hoče imeti mir, da je prišel domov k počitku in ne, da bi se znova razburjal. Na to ima vendar pravo, z ozirom na to, da domačijo vzdržuje on; ali bi hotela, da bi zbolel, ali da bi moral predčasno v pokoj?

Njegovi ugovori so vedno tako pametni, da mi ne preostaja drugega, kakor da v trenutku umolknem. Res — kaj bi pomenilo, ako bi legla jaz? Saj ne služim denarja, nisem torej za domačnost neobhodno potrebna. Moje delo lahko vrši služkinja, a sicer? Kaj sem še svojemu možu? Ali sem mu sploh kaj razen v tistih trenutkih, ko zahrepeni po mojem telesu?

A proč, proč s takimi mislimi! Ali nisem obljubila, da bom pametna?

Ko se zjutraj Oberländerju ni posrečilo, da bi me bil spravil v dobro voljo in v smeh, je vprašal po vzroku slabega razpoloženja.

Odločitev sem se trdno, da z njim ne bom nikdar več govorila o svojem možu. Ne bilo bi lepo od mene, da bi tujemu človeku odkrivala njegove napake in slabosti. Zato nisem hotela omeniti dopisa.

»Mrzi me včasih zavest lastne nekoristnosti«, sem si pomogla iz zadrege.

»Kako to?« se je začudil Oberländer. »Imate vendar moža, mogoče tudi starše ali druge sorodnike?«

»Da, in vem, da me imajo radi. Ali vidite, tri leta sem poročena in starši, ki so bili tako name navezani, lahko mirno in zadovoljno živijo brez mene.«

»To je vendar docela prirodno. Vidijo, da imajo hčer dobro poročeno, da je srečna (— nisem se mogla vzdržati, da bi se mi kotički ust posmehljivo ne raztegnili —), saj je vendar naloga dekleta, da bi zapustilo starše in šlo k možu. Sicer vas gotovo obiskujejo —.«

sklicuje za četrtek, 12. julija t. l. ob 5. uri popoldne redni občni zbor v Narodnem domu. Na dnevnem redu so važne društvene zadeve. Udeležba obvezna. Vabljeni gg. starešine.

d V celjski javni bolnici je umrl danes Jernej Drev, 19-letni hlapec iz Smartnega ob Paki.

d Jugoslovansko državljanstvo je dobila Elizabeta Winter iz Gaberja pri Celju.

d Zaupniška zborovanja KDK v ljubljanski oblasti se vrše prihodnjo nedeljo v Metliki, Črnomlju in Semiču. Govorita poslanca dr. Kramer in Ivan Pucelj.

d Urml je v celjski bolnišnici delavec Franc Altenberger iz Smartnega ob Paki v 64. letu starosti.

d Ubegli kaznenec Svetko ni dobil devet vbodljajev z bajonetom, pač pa tak vbodljaj v trebuh, da so bila čreva na devet mestih ranjena. Vbodljaj je pa dobil še le tedaj, ko se je na orožnike postavil s sekiro.

d Velik promet tujcev v Dalmaciji. Prvo polletje 1928 je došlo v Split vsega skupaj 14.390 tujcev, med njimi

1.573 iz Nemčije, 1.351 iz Avstrije in 581 iz Čehoslovaške. Največ (9.815) potnikov je bilo iz Jugoslavije.

d Pri nas ne smeš biti optimist! Pisali smo letos že ponovno o lepem napredovanju dela za drugi tir na železnici Beograd—Novska. Govorilo se je že o tem, da bodo ta dela do decembra gotova. Sedaj pa tuš! Delavci radi nerednega izplačevanja mezd odhajajo, denarja pa tudi ni za material. Sedaj samo še upajo, da bode do jeseni dogotovljen drugi tir na progi Beograd—Indija in Vinkovci—Brod, drugo pa ostane za prihodnje leto.

Mestni kino Celje. Sreda 11. julija: »Antonija«. Veličastna drama iz španskega življenja. V glavnih ulogah Lily Damila, Fred Solm in Warwick Ward, znan iz velefilma »Variété«. Naravni posnetki iz Španije. Originalne bikoborbe. V resnici najlepši film sezone! Pri predstavi svira prvovrsten orkester. — Prednaznani: »Hčerke na prodaj«, »Mesto tisočerihi slasti« (Paul Richter) in »Žena brez pajčolana« (Gösta Eckmann).

»To da, ali meni to ne zadostuje. Živijo vendar brez mene in živijo dobro, zadovoljno. Hotela bi nekoga na svetu, komur bi bila absolutno potrebna, ki ne bi mogel živeti brez mene. — Zato ravno tako hrepenim po detetu.«

Oberländer je izprašujoče pogledal name in pravil:

»Verujete resnično, da bi svojemu detetu bili nenadomestljivi?«

»Ali bi hoteli morda trditi narobe? Ali ni mati potrebna takoj v prvih dneh njegovega življenja detetu, ko ga sama preživlja?«

»Gotovo mu je zelo koristna in gotovo je to za dete zdravo. Ali nenadomestljiva? Ravno majčkeno dete je napram materi najbolj ravnodušno. A večje? Ne veste, da se otroci najlažje odvadijo in privadijo? Tudi vi boste dospeli do tega spoznanja. Zato vas svarim, da ne bi toliko upanja polagali na dete — varali se boste in bodele tem nesrečnejši, čim večje je bilo vaše hrepenenje.«

Mračna sem postala.

»Zakaj vas tako veseli, mi v vsem povsod nasprotovati? Da rušite moje iluzije?«

»Ah ne«, je bolešno odvrnil. »Ne pripisujte mi nič takega. Narobe — želel bi vam zelo mnogo sreče v življenju. Imate dušo, občutljivo in fino, ki jo sicer izraža vaš obraz, ste inteligentni in čisto gotovo ste imeli dobro vzgojo, pa tudi izobrazbo — to vse spozna v vas človek, ki ima svoje skušnje in je prisiljen prihajati v stik z mnogimi ljudmi. Zato bi zaslužili polne, velike sreče.«

»Da, a zato mi sramotite to, čemur živim že tri leta.«

»V tem se ravno motite. So žene, ki niso za nič drugega, kakor da ostanejo vse življenje samske — odpustite mi mojo odkritosrčnost. Vse svoje življenje se gibljejo samo v ozkih mejah svoje domačnosti med spalnico in kuhinjo, skrbje za telesni blagor svojega moža in svojih otrok in svet pravi o njih, da so dobre žene.«

»Pravilno tako o njih pravi«, sem

odvrnila razdraženo vsled njegovega posmehljivega tona, »in jaz bom srečna, ako bodo tudi o meni kdaj tako govorili.«

»Vi iz neizkušnosti stavite svoj lastni ideal preveč nizko, ali vi se ne ustavite v svojem duševnem razvoju, tega sem si gotov in vi boste priznali, da imam prav. Tak ideal je za žene, ki nimajo svoje lastne osebnosti, katere so samo to, kar napravi iz njih njihov mož. Ali vi ste s svojo individualnostjo duha in srca sama na sebi osebnost in vaš mož, ako ni sam velika in razvita individualnost, se bo vedno izgubil poleg vas.«

Nisem se več mogla dalje premagovati in začela sem se smeati. Predstavila sem si svojega moža; kaj bi neki rekel, če bi ta govor slišal — on, tako prepričan o svoji superiornosti nad menoj! — Nisem hotela biti nevljudna, morala sem Oberländerju pojasniti vzrok svojega smeha.

»To dokazuje samo toliko, da vas ne pozna in ne razume.«

»Mož da ne bi poznal svoje lastne žene, s katero živi v tako intimnem stiku?«

»Ste neizkušeni. Zakonca lahko živita leta drug poleg drugega, imata morda otroke in vrsto skupnih interesov, vendar drug drugega ne poznata, vsak izmed njih ima svoj svet, v katerem živi sam. Temu nasproti združijo včasih slučaj moža in ženo morda samo za nekoliko trenutkov in v teh nekoliko trenutkih si lahko dasta več kot ona zakonca v celi vrsti let.«

Pri njegovih poslednjih besedah mi je postalo neprijetno. Zakaj mi to pravi? Misli morebiti, da pri meni kaj doseže?

Obrnila sem torej pogovor drugam in uporabila prvi izgovor, da sem odšla. Ali ost mi je ostala v duši in ne mogla bi zaspati, ako bi si svojih občutkov ne razjasnila in ne uredila kaosa, ki ga je Oberländer v meni zbudil.

Je resnica, kar pravi o meni? Ali je kaj na tem, da se razlikujem od drugih žen?

če se ravnate po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljena v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Raznotero.

Velika pomorska nesreča. V zalivu Arauco ob čilenski obali se je pripetila v nedeljo strahovita ladijska nesreča. Vojaška prevozna ladja »Angamos« se je iz dosedaj popolnoma nepojasnjenih vzrokov nenadoma potopila z moštvom vred. Na krovu ladje je bilo 200 vojaških novincev in okoli 80 potnikov, natančneje število pa ni znano. Po dosedanjih poročilih se je rešilo le 5 oseb, vsi ostali pa so izginiti v morskih valovih. Med ponesrečenci je tudi mnogo žensk in otrok. Kapitan parnika Suarez je takoj, čim je opazil, da je katastrofa neizogibna in pomoč izključena, izvršil na svojem poveljniškem mostu samomor. Pognal si je kroglo v glavo in obležal takoj mrtev. Vsi, ki so se rešili, pripovedujejo strašne podrobnosti o paniki, ki se je polotila posadke, ko je nastopila katastrofa. Čilenska vlada je sicer takoj odposlala na kraj nesreče križarko »Venteno« in dva rušilca, vendar pa o ponesrečeni ladji ni bilo mogoče najti nobenega sledu. Kako je nastala katastrofa, še ni znano in obstojajo samo razne domneve. Predvsem se misli, da je parnik najbrže izgubil krmilo. Zadnje dni so vladali dalje na morju strahoviti viharji.

Zborovarje hmeljskih trgovcev v Celju.

V nedeljo se je vršila v Celju konferenca hmeljskih trgovcev, ki jo je sklical Sreski gremij trgovcev v Celju. Namen konferenci je bil, da naši hmeljski trgovci zavzamejo stališče k novim predlogom glede organizacije hmeljske trgovine in produkcije. — Uvodno poročilo o poteku hmeljarske ankete, ki se je vršila 17. junija v Beogradu, je podal g. I. Vovk. Na tej konferenci se je razpravljalo o načrtu kmetijskega ministrstva, da se uvedejo kontrolne plombe, ki bi jih moral vsak trgovec ob priliki nakupa in embali-

ranja hmelja uporabiti za označbo izvora blaga. Plombe bi bile posebne za Slovenijo in posebne za Vojvodino ter bi vsaka stala 10 Din, ki bi jih moral plačati producent. Večina udeležencev ankete je zavzela odločno stališče proti uvedbi kontrolnih plomb ne glede na to, da so bili izraženi utemeljeni dvomi o pravni možnosti in podlagi uvedbe plombaranja in pobiranja pristojbine brez posebnega zakona o provenienčnem označevanju hmelja. Edin pozitiven rezultat ankete je bil sklep, da se osnuje hmeljarski svet kot strokovni posvetovalni organ pri kmetijskem ministrstvu, ki bi bil sestavljen iz zastopnikov producentov (dve tretjini) in trgovcev (ena tretjina). Ta predlog je bil sicer soglasno sprejet, vendar ni bil dosežen sporazum glede razmeraj članov trgovcev in producentov. Na podlagi sklepa ankete je vojvodinski Savez hmeljarjev izdelal načrt pravilnika in ga poslal v izjavo Zbornici za TOI v Ljubljani.

Razpravo o poročilu gosp. Vovka je otvoril zbornični tajnik gosp. Mohorič, ki je priznaval važnost osnovanja take institucije, vendar je izrazil mnenje, da bi bilo bolj oportuno, da se osnujejo hmeljarski sveti pri oblasteh, ki so z letošnjim finančnim zakonom dobile vse agende, ki se tičejo kmetijstva. Tudi bi bil v tem primeru neposreden stik z interesenti lažji, možnost praktične izvršitve pa mnogo večja. V tem primeru bi bilo potrebno osnovati dva hmeljarska sveta, enega za mariborsko, drugega pa za baško oblast. V sličnem smislu so se izjavili tudi ostali govorniki. Ker so se z izvajanjem g. Mohoriča strinjali vsi interesi, je bilo na predlog predsedujočega g. Tirška sklenjeno, da se naprosi zbornico, da to mišljenje sporoči novosadskemu Savezu hmeljarjev in kmetijskemu ministrstvu.

O sestavi hmeljarskega sveta se je razvila obširnejša debata, nakar je bilo sklenjeno, da naj bi imel oblastni hmeljarski svet 10 članov, in sicer 6 hmeljarjev, 3 trgovci, ki bi jih imenovala zbornica v sporazumu s seki-

jo hmeljskih trgovcev pri Sreskem gremiju trgovcev v Celju, in en zastopnik oblasti kot referent. Sedež bi bil v Žalcu. Konferenca se je izjavila tudi proti zamišljenemu načinu označevanja izvora potom plomb, ker je v sedanjih nepreciznih oblikah vprašanje nezrelo zlasti glede na jamstvo proti nedovoljenim manipulacijam. Zbornični tajnik g. Mohorič je nato poročal o pogreškah v statistiki, ki je poverjena občinam brez zadostnega strokovnega aparata, dalje o akcijah zbornice v prilog hmeljarstva in o anketi, ki jo je izvršila zbornica glede uporabe domačega hmelja v našem pivovarstvu. Po došlih različnih izjavah uporabljajo nekateri pivovarnarji do 60% domačega hmelja in mu priznavajo odlične kakovosti, drugi pa samo 30%. Obenem je obvestil interese, da se je ob priliki poseta in predavanja v Nemčiji dogovoril z našim konzulom v Nürnbergu, gosp. dr. Zahnom, da se bo izvršila glede našega hmelja tudi anketa v Nemčiji, ki nam bo gotovo dala nove podatke. Končno je omenil še akcijo zbornice pri mariborskem oblastnem odboru, da se osnuje v Žalcu Zavod za analiziranje in bonitiranje hmelja, ki je bila s strani oblastnega odbora sprejeta z velikim zanimanjem.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev 3. četrletja

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. avgusta 1928 dospo v plačilo neposredni davki za III. četrletje 1928. Ako se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti, se z zamudnimi obrestmi vred prisilno izterjajo.

II. Davki na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa, to je oni, katerih promet je v l. 1927 presegel vsoto 360.000 Din, so dolžni do 30. julija 1928 odpremiti s posebno prijavo da-

vek od prometa, opravljenega v II. četrletju 1928.

Ostali davkoplačevalci, to je oni, ki plačujejo davke na poslovni promet pavšalno, plačajo sočasno z drugimi davki tudi tretji obrok davka na poslovni promet za l. 1928.

III. Uslužbenški davki.

Službodajalci so dolžni od uslužbencev pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca. Službodajalci, ki redoma nimajo več nego pet zaposlencev, pa odpremljajo pobrane davčne zneske do 15. dne po preteku vsakega četrletja, to je prvič za mesec april, maj in junij t. l. do dne 15. julij t. l.

IV. Hišni davki.

Hišni davek za leto 1929 se bo odmerjal že po novem zakonu o neposrednih davkih. Dokler se ne objavijo obrazci napovedi za odmero tega davka, odpade v III. četrletju vakega leta dosedaj predpisano napovedovanje najemnin.

V. Periodične takse.

- Od kuponov ali dividend in od tanijem se plačuje 1% taksa v 15 dneh po odobritvi bilance.
- Do dne 15. julija t. l. morajo delniške družbe predložiti davčnemu uradu seznamek v minulem polletju otvorenih tekočih računov in plačati odpadajočo takso v kolkih, ki se prilepijo na seznamek.
- Od dopolnilne prenosne takse v letnem iznosu nad 500 Din je plačati tretji obrok od 1. do vštete 15. julija 1928. Neplačane zneske izterja finančno oblastvo prisilnim putem.
- Točilno takso za pravico, da se točijo pijače, je plačati za II. polletje do dne 31. julija 1928, sicer se izterja eksekutivno.

Odda se mala

meblovana soba

s separatnim vhodom. Naslov v upravi.

Srajce
cefr po Din 42, 68, 80, Pique bele Din 44, 58, 66, detavske Din 33, 38, 43, spodnje hlače Din 21, 32, 42, 60, evratnike Din 8, 9, 12, žepne robce tuc. 35, 53, 94, nogavice Din 8, 11, 18, dokolenke Din 22, 34, 50, naramnice Din 20, 24, 29, krate Din 12, 19, 30, čepice Din 28, 35, 44, klobuke Din 50, 66, 90, dežnike Din 62, 95, 135, prodaja v samo dobri kvaliteti, dobavljeno iz prvih svetovnih tovarn, perilo je pa posebno solidno izdelano v lastnih delavnicah. Ogledite si izložbe in ogromno zalogo v veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

iz vseh rudnikov in najboljših vrste dobavlja in dostavlja najcenejše

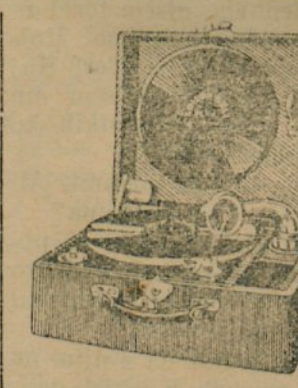
Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Poizvedba.
Dotična oseba, ki je pustila 3. julija v veži gostilne »Branibor« moško kolo, se poziva, da pride po istega v teku treh dni, sicer se kolo izroči policiji.

Anton Robek.

Malinovec
zajamčeno naraven, iz domačih gorskih malin samo z rafinado (sladkorjem) doma zakuhan, ki tehta liter 130 dkg, prodajna cena 17 Din kg. Malinova pristna oceda (succus) po 10 Din kg. Na razpolago imam tudi naravne mineralne vode po konkurenčni ceni. Lovro Rogelj, Vrhnika. Filijalka: Celje, Kralja Petra cesta 41, restavracija »Branibor«.

Radi opustitve obrti prodam **kompletno sodarsko orodje.**
Naslov v upravi lista.

Gramofoni in plošče
iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje
knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6 1/2 %
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiratelj na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj pravnosti!

Iz malega raste veliko!